

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 13. september 2023

Sak 2023/606 – Støtteforeningen for skoler på Madagaskar - org.nr. 999 148 441 – klage over vedtak om å nekte deltakelse i Grasrotandelen

Frivillighetsregisternemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlemmene Elisabet Ekberg og Stian Slotterøy Johnsen, og varamedlemmene Ivar Eimhjellen og Hilde K. Ellingsen

Sakens bakgrunn

- (1) Støtteforeningen for skoler på Madagaskar (klager) meldte 20. juni 2023 inn registrering i Frivillighetsregisteret med deltakelse i Grasrotandelen.
- (2) Frivillighetsregisteret fattet vedtak 23. juni 2023 om å nekte deltakelse i Grasrotandelen, med den begrunnelse at organisasjonens virksomhet ikke drives innenfor en avgrenset del av Norge.
- (3) Klager påklaget vedtaket 27. juni 2023. Klager anfører at foreningen er en ikke-fortjenestebasert organisasjon som utelukkende er basert på frivillig innsats. Det vises til at foreningen er registrert med sektorkode 7000 ideelle organisasjoner i Frivillighetsregisteret. Videre hevder klager at foreningens virksomhet foregår i Rogaland, selv om innsamlede midler sendes til skolevirksomhet på Madagaskar. Klager anfører også at andre organisasjoner, som opererer på samme måte ved at innsamlede midler går til prosjekter i utlandet, deltar i Grasrotandelen. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og oversendte klagen med innstilling 2. august 2023 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 5. desember 2022 nr. 2124 om grasrotandel (forskriften), jf. lov 18. mars 2022 nr. 12 om pengespill (pengespilloven). Av pengespilloven § 13 første ledd fremgår det at den som spiller noen av pengespillene til Norsk Tipping, kan gi en andel av innsatsbeløpet som grasrotandel. Med grasrotandel menes at andelen skal gå direkte til en frivillig organisasjon som spilleren selv velger, og som driver aktivitet på regionalt eller lokalt nivå.
- (6) Av forskriften § 1 første ledd fremgår det at formålet med Grasrotandelen er å fremme frivillig aktivitet på lokalt eller regionalt nivå i Norge.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (7) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav f at enheter som har aktivitet utover det lokale eller regionale ikke kan delta i Grasrotandelen.
- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

- (9) Støtteforeningen for skoler på Madagaskar sin klage gjelder Frivillighetsregisterets vedtak 23. juni 2023 om å nekte deltakelse i Grasrotandelen.
- (10) Organisasjoner som driver frivillig virksomhet på nasjonalt nivå eller i utlandet kan ikke delta i Grasrotandelen, jf. pengespilloven § 13 første ledd og forskriften § 3 tredje ledd bokstav f, jf. § 1 første ledd.
- (11) Det følger av Frivillighetsregisterets praksis at det ikke er i strid med vilkårene for deltakelse i Grasrotandelen at den frivillige aktiviteten skjer til støtte for internasjonale samarbeidspartnere, så lenge den frivillige aktiviteten foregår på lokalt eller regionalt nivå i Norge, jf. blant annet Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2023/309 og sak 2019/249. Grasrotmidlene må imidlertid brukes i grasrotmottakers egen virksomhet.
- (12) I vurderingen av om klager har aktivitet utover det lokale eller regionale nivå i Norge, tas det utgangspunkt i klagers vedtekter. Vedtektene setter rammer for foreningens virksomhet, og foreningen må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.
- (13) Det fremgår av klagers vedtekter § 2 at formålet med foreningen er «å drive fattigdomsbekjempelse gjennom skolevirksomhet på Madagaskar». Videre fremgår det av vedtektene § 8 at foreningen «ikke har noen spesiell virksomhet i Norge». Etter vedtektene § 13 nr. 3 skal foreningens styre også

«Administrere og føre nødvendig kontroll med skolenes bruk av de midler de mottar fra foreningen. Det inkluderer bevilgninger og prioriteringer. Styret skal ikke involvere seg i skolens pedagogiske og faglige opplegg».

- (14) Selv om klager opplyser at all deres frivillige aktivitet foregår innenfor Rogaland, tilsier vedtektene at formålet med foreningen er å drive skolevirksomhet på Madagaskar. Til støtte for dette kommer formuleringen i vedtektene § 8 om at organisasjonen ikke har «noen spesiell virksomhet i Norge» og at foreningen selv skal «[a]ministrere og føre nødvendig kontroll» med skolenes bruk av midler som mottas fra foreningen, jf. § 13 nr. 3. Dette tilsier etter Frivillighetsregisternemndas syn at foreningen har formål om å ha aktivitet på Madagaskar. Det følger av fast praksis at foreninger som arbeider lokalt, men som har til formål å drive virksomhet over hele landet, ikke er grasrotberettiget. Det samme må etter nemndas syn gjelde for foreninger som arbeider i Norge, men som har til formål å drive virksomhet i utlandet, se blant annet Frivillighetsregisternemndas vedtak i sak 2023/309.
- (15) Frivillighetsregisternemnda har etter dette kommet til at klager har aktivitet utover det lokale og regionale nivå i Norge etter forskriftens forstand, jf. forskriften § 3 tredje ledd

bokstav f, jf. § 1 første ledd. Klager oppfyller følgelig ikke vilkårene for deltakelse i Grasrotandelen.

- (16) Klager viser til at Stiftelsen Prosjekt Haiti og Idas Hjelpfond deltar i Grasrotandelen, og anfører at disse opererer på samme måte ved at innsamlede midler går til prosjekter i utlandet. Frivillighetsregisternemnda forstår dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Frivillighetsregisteret viser i innstillingen til at Stiftelsen Prosjekt Haiti og Idas Hjelpfond ble registrert som deltakere i Grasrotandelen i 2010, og at praksis er endret siden dette.
- (17) Etter Frivillighetsregisternemndas syn må forvaltningen ha adgang til å korrigere praksis, slik at gjeldende praksis blir i overensstemmelse med regelverket. Dette utgjør ikke usaklig forskjellsbehandling. I alle tilfeller der det søkes om deltakelse i Grasrotandelen, må det i den enkelte sak utføres en konkret vurdering av om vilkårene i loven og forskriften er oppfylt. Nemnda har foretatt en konkret vurdering av den påklagde saken, og kommet til at klager ikke oppfyller vilkårene for deltakelse i Grasrotandelen. Anførselen om ugyldighet på grunnlag av brudd på likebehandlingsprinsippet kan derfor ikke føre frem.

Konklusjon

- (18) Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur